

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та підприємництва**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри економіки та
підприємництва

_____ Терещенко С.І.
“ ____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕРВІСУ

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 201 Агрономія

Факультет: *Факультет агротехнологій та природокористування*

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Економіка і організація аграрного сервісу» для студентів за спеціальністю 201 – «Агрономія».

Розробники:

к.е.н., доц. Ковбаса О.М.. (_____)

ст. викладач Гужвенко С.М. (_____)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол від «__» _____ 2019 року № ____

Завідувач кафедри економіки

та підприємництва: _____ (_____)

Погоджено:

Декан факультету _____ (І.М. Коваленко)

Методист сектору якості навчального відділу _____ (_____)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2019 р.

© СНАУ, 2019 рік

© Ковбаса О.М., Гужвенко С.М., 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство (шифр і назва)	<i>Нормативна</i>	
Модулів – 2	Спеціальність: 201 Агрономія	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2019-2020 й	2019-2020й
		Курс	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1(о)-й	1(о)-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		залік	залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,66 самостійної роботи студента - 3,33	Освітній ступінь: Магістр		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3/ 66,6 (30/60)

для заочної форми навчання – 8,88 / 91,11 (8/82)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: систематизація здобутих теоретичних та практичних знань студентів, розширення знань з теорії та практики агропромислового виробництва, формування сучасного наукового мислення та вміння організувати, планувати та проводити самостійну роботу, аналізувати, синтезувати та оформляти результати власних досліджень.

Завдання: ознайомлення з фундаментальними та концептуальними основами економічних процесів в аграрній сфері в цілому та в агросервісі, зокрема; дослідження особливостей основних законодавчих актів України в аграрній сфері, формування основних положень діяльності підприємств аграрного сервісу; формування чітких і обґрунтованих уявлень про взаємодію і взаємозв'язок усіх компонентів інфраструктури аграрного ринку; введення основних понять в сферах економіки підприємств сфери аграрного сервісу, формування основних фінансових результатів їх діяльності, менеджменту фінансових та матеріальних ресурсів, аудиту, консалтингу, агроекології, соціо-економіки.

2. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати : основні теоретичні поняття: інфраструктура: поняття, особливості та класифікація; виробнича інфраструктура АПК; агросервіс та його структура; функції виробничої інфраструктури та агросервісу; агросервіс загального і продуктового призначення; комплексне агросервісне підприємство; агросервісний кооператив; машинно-технологічна станція; агросервіс і технічна політика; особливості функціонування агросервісу в ринковому середовищі; які функції аграрного технічного (агрохімічного, аграрного переробного, агроенергетичного, будівельного та зооветеринарного) сервісу, особливості діяльності та види; особливості процесу матеріально-технічного забезпечення підприємств АПК та напрями його вдосконалення; структуру агрохімічної служби та її функціональні завдання; фактори, які впливають на обсяг виробництва товарів переробних підприємств; роль маркетингу і менеджменту в сервісному обслуговуванні товаровиробника; поняття конкурентоспроможності та фактори, що впливають на її рівень; сутність та значення логістики в умовах аграрного ринку.

уміти: застосовувати базові фундаментальні економічні знання при формуванні особистого ставлення до проблеми створення та функціонування агросервісних структур; ефективно користуватись фактичною та науковою інформацією в галузі економіки АПК, формулювати практичні пропозиції щодо покращення механізму функціонування агросервісу; застосовувати на практиці навички організації раціонального сервісного обслуговування сільськогосподарських підприємств; визначати економічну ефективність застосування засобів хімізації у підвищенні продуктивності рослинництва; визначити особливості взаємовідносин між товаровиробниками та підприємствами з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції.

3. Програма навчальної дисципліни

(Затверджена вченою радою СНАУ протокол №2 від 25.09.2017 р.)

Змістовий модуль 1. Агросервіс та його завдання в сучасних умовах розвитку АПК.

Тема 1 Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу. Економічна сутність, принципи і закономірності організації служби аграрного сервісу. Предмет, метод та завдання курсу “Економіка і організація аграрного сервісу”. Агросервіс в системі виробничої інфраструктури АПК. Умови функціонування агросервісу в ринковому середовищі. Агросервіс та його завдання в сучасних умовах розвитку АПК. Місце аграрного сервісу в сучасній технічній політиці АПК. Особливості функціонування окремих напрямів агросервісної діяльності.

Тема 2. Особливості та види аграрного технічного сервісу. Особливості та види аграрного технічного сервісу. Організаційно-економічні основи функціонування системи агротехнічного сервісу. Організаційні форми технічного сервісу та прогноз їх розвитку в ринкових умовах господарювання. Сучасні тенденції удосконалення економічних механізмів функціонування аграрного технічного сервісу. Основи управління якістю сервісних послуг в аграрній сфері.

Тема 3 Економіка і організація агрохімічного сервісу. Сутність та значення агрохімічного обслуговування аграрного виробництва. Підприємства та організації системи агрохімічного сервісу і їх основні функції. Основи раціональної організації агрохімічного забезпечення і виробничого обслуговування сільського господарства. Показниками ефективності агрохімічного обслуговування сільськогосподарських підприємств. Планування і прогнозування виробництва на підприємствах і організаціях агрохімічного сервісу.

Тема 4 Економіка і організація аграрного переробного сервісу. Завдання та функції аграрного переробного сервісу. Види та функції підприємств переробної сфери АПК. Економічна ефективність переробки та зберігання сільськогосподарської сировини. Особливості планування та прогнозування на підприємствах з переробки та зберігання аграрної сировини.

Змістовий модуль 2. Ринкові виробничі відносини в обслуговуючій сфері аграрного виробництва.

Тема 5. Економіка і організація агроенергосервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу, економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу. Економіка і організація агроенергосервісу. Економіка і організація аграрного будівельного сервісу. Економіка і організація зооветсервісу. Економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу. Особливості організації будівництва і монтажу об'єктів сільської електрифікації. Планування капітального будівництва. Витрати виробництва та собівартість будівельних робіт. Ліцензування підприємницької діяльності у сфері зооветсервісу. Економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу.

Тема 6. Планування і прогнозування виробництва на підприємствах аграрного сервісу. Планування в агросервісному підприємстві. Практичні засади застосування елементів планування. Складання бізнес-планів агросервісного підприємства. Спеціалізація в сфері аграрного сервісу. Економічний механізм господарювання в сфері аграрного сервісу.

Тема 7. Економіка аграрного сервісу. Валова продукція в сфері аграрного сервісу, її реалізація. Розширене відтворення на підприємствах і в організаціях аграрного сервісу. Інвестиції і капітальні вкладення на підприємствах аграрного сервісу та їх ефективність. Витрати виробництва та собівартість у сфері аграрного сервісу. Обґрунтування доцільності застосування логістичних систем в аграрному сервісі. Розширене відтворення на підприємствах і в організаціях аграрного сервісу. Розподіл валової продукції в агросервісному підприємстві. Напрями та джерела інвестування агросервісного виробництва.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Організаційний та економічний механізм функціонування агросервісного підприємства в ринкових умовах												
Змістовий модуль 1. Агросервіс та його завдання в сучасних умовах розвитку АПК.												
Тема 1. Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу	14	2	2			10	14	2				12
Тема 2 . Особливості та види аграрного технічного сервісу	14	2	2				14	2	2			10
Тема 3 Економіка і організація агрохімічного сервісу	14	2	2			10	12					12
Тема 4 Економіка і організація аграрного переробного сервісу	14	2	2			10	12					12
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8			30	52	4	2			46
Усього годин	46	8	8			30	52	4	2			46
Модуль 2. Ринкові виробничі відносини та специфіка їх існування в обслуговуючій сфері.												
Змістовий модуль 2. Ринкові виробничі відносини в обслуговуючій сфері аграрного виробництва.												
Тема 5 Економіка і організація агроенерго-сервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу, агро-біржового та фінансово-кредитного сервісу	16	2	4			10	14		2			12
Тема 6 Планування і прогнозування виробництва на підприємствах аграрного сервісу	14	2	2			10	12					12
Тема 7 Економіка аграрного сервісу	14	2	2			10	12					12
Разом за змістовим модулем 2	44	6	8			30	38		2			36
Усього годин	44	6	8			30	38		2			36
ІНДЗ												
Усього годин	90	14	16			60	90	4	4			82

6. Теми та план лекційних занять
(денна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1 Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Економічна сутність, принципи і закономірності організації служби аграрного сервісу. Предмет, метод та завдання курсу “Економіка і організація аграрного сервісу” Агросервіс в системі виробничої інфраструктури АПК 	2
2	<p>Тема 2. Особливості та види аграрного технічного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості та види аграрного технічного сервісу Організаційно-економічні основи функціонування системи агротехнічного сервісу Організаційні форми технічного сервісу та прогноз їх розвитку в ринкових умовах господарювання 	2
3	<p>Тема 3 Економіка і організація агрохімічного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність та значення агрохімічного обслуговування аграрного виробництва Підприємства та організації системи агрохімічного сервісу і їх основні функції Основи раціональної організації агрохімічного забезпечення і виробничого обслуговування сільського господарства 	2
4	<p>Тема 4 Економіка і організація аграрного переробного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Завдання та функції аграрного переробного сервісу Види та функції підприємств переробної сфери АПК Економічна ефективність переробки та зберігання сільськогосподарської сировини 	2
5	<p>Тема 5 Економіка і організація агроенергосервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу, економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Економіка і організація агроенергосервісу Економіка і організація аграрного будівельного сервісу Економіка і організація зооветсервісу Економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу 	2
6	<p>Тема 6 Планування і прогнозування виробництва на підприємствах аграрного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Планування в агросервісному підприємстві Практичні засади застосування елементів планування Складання бізнес-планів агросервісного підприємства 	2
7	<p>Тема 7. Економіка аграрного сервісу</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Валова продукція в сфері аграрного сервісу, її реалізація. Розширене відтворення на підприємствах і в організаціях аграрного сервісу. Інвестиції і капітальні вкладення на підприємствах аграрного сервісу та їх ефективність Витрати виробництва та собівартість у сфері аграрного сервісу 	2

	4. Обґрунтування доцільності застосування логістичних систем в аграрному сервісі	
Разом:		14

6. Теми та план лекційних занять
(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу <i>План:</i> 1. Економічна сутність, принципи і закономірності організації служби аграрного сервісу.	2
2	2. Предмет, метод та завдання курсу “Економіка і організація аграрного сервісу” 3. Агросервіс в системі виробничої інфраструктури АПК Тема 2. Особливості та види аграрного технічного сервісу <i>План:</i> 4. Особливості та види аграрного технічного сервісу 5. Організаційно-економічні основи функціонування системи агротехнічного сервісу 6. Організаційні форми технічного сервісу та прогноз їх розвитку в ринкових умовах господарювання	2
Разом:		4

7. Теми практичних занять
(денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу 1. Вивчення видів аграрного сервісу та його функції. 2. Узагальнення організаційно-економічних основ підприємств і організацій аграрного сервісу. 3. Аналіз принципів організації діяльності агросервісних формувань.	2
2	Тема 2 . Особливості та види аграрного технічного сервісу 1. Визначення принципів організації матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств. 2. Функціональна роль організації технічного обслуговування та ремонту засобів виробництва.	2
3	Тема 3 Економіка і організація агрохімічного сервісу 1. Характеристика агрохімічного обслуговування аграрного виробництва. 2. Оцінка виробничого потенціалу сфери агрохімічного сервісу.	2
4	Тема 4 Економіка і організація аграрного переробного сервісу 1. Визначення економічної ефективності переробки та зберігання сільськогосподарської сировини	2
5	Тема 5 Економіка і організація агроенергосервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу 1. Вивчення принципів організації електропостачання і раціонального використання електроенергії у сільському	4

	виробництві. 2. Внутрішньогосподарське планування на підприємствах агробудсервісу. 3. Розрахунок економічної ефективності ветеринарних заходів. 4. Економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу	
6	Тема 6 Планування і прогнозування виробництва на підприємствах аграрного сервісу	2
7	Тема 7 Економіка аграрного сервісу 1. Складання бізнес-планів агросервісного підприємства. 1. Узагальнення видів витрат у сфері аграрного сервісу та організація їх обліку. 2. Розрахунок собівартості надання виробничих послуг.	2
Разом:		16

7. Теми практичних занять
(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Особливості та види аграрного технічного сервісу <i>План:</i> 8. Особливості та види аграрного технічного сервісу 9. Організаційно-економічні основи функціонування системи агротехнічного сервісу 10. Організаційні форми технічного сервісу та прогноз їх розвитку в ринкових умовах господарювання	2
2	Тема 5 Економіка і організація агроенергосервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу 5. Вивчення принципів організації електропостачання і раціонального використання електроенергії у сільському виробництві. 6. Внутрішньогосподарське планування на підприємствах агробудсервісу. 7. Розрахунок економічної ефективності ветеринарних заходів. 8. Економіка і організація агробіржового та фінансово-кредитного сервісу	2
Разом:		4

9. Самостійна робота

(денна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу	10
2	Тема 2 . Особливості та види аграрного технічного сервісу	
3	Тема 3 Економіка і організація агрохімічного сервісу	10
4	Тема 4 Економіка і організація аграрного переробного сервісу	10
5	Тема 5 Економіка і організація агроенергосервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу	10
6	Тема 6 Планування і прогнозування виробництва на підприємствах аграрного сервісу	10
7	Тема 7 Економіка аграрного сервісу	10
Разом:		60

8. Самостійна робота

(заочна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наукові основи раціональної організації системи аграрного сервісу	12
2	Тема 2 . Особливості та види аграрного технічного сервісу	10
3	Тема 3 Економіка і організація агрохімічного сервісу	12
4	Тема 4 Економіка і організація аграрного переробного сервісу	12
5	Тема 5 Економіка і організація агроенергосервісу, аграрного будівельного сервісу та зооветсервісу	12
6	Тема 6 Планування і прогнозування виробництва на підприємствах аграрного сервісу	12
7	Тема 7 Економіка аграрного сервісу	12
Разом:		82

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.
- 1.3. *Практичні*: практична робота, вправа.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*
- 2.2. *Методи синтезу*
- 2.3. *Індуктивний та дедуктивний методи*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний*
- 3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*
- 3.3. *Дослідницький*

4. Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій, електронних таблиць.

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - виконання аналітично-розрахункових завдань;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма контролю «Залік»

(денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота							СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Модуль 1 – 40 балів				Модуль 2 – 30 балів						
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	15	85 (70+15)	15	100
10	10	10	10	10	10	10				

11. Розподіл балів, які отримують студенти

(заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота							СРС	Разом за модулі та СРС	Сума
Модуль 1 – 40 балів				Модуль 2 – 30 балів					
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100 (70+30)	100
10	10	10	10	10	10	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з
35-59	FX	незадовільно з можливістю	

		повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11 . Методичне забезпечення

1. Економіка і організація аграрного сервісу: методичні рекомендації щодо змісту та організації практичних занять, поточного і підсумкового контролю знань студентів / Суми, 2014 рік , 35 ст, бібл. 43.

2. Глазун В.В. Гураль Л.М. Економіка і організація аграрного сервісу: методичні рекомендації до самостійної роботи студентів /Суми, 2014 рік , 38 ст.

3. Глазун В. В., Ковбаса О.М. Конспект лекцій з курсу «Економіка і організація аграрного сервісу» (для студентів денної та заочної форми навчання ОС «Магістр» на пряму підготовки: 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 201 Агрономія / В. В. Глазун, О.М. Ковбаса. Сумський національний аграрний університет, – С.: СНАУ, 2018. – 64 с

12. Рекомендована література

Базова:

1. Амонс С.Е., Ставська О.В. Економіка і підприємництво, менеджмент: Навчально – методичний посібник для проведення практичних занять для підготовки фахівців на пряму підготовки 6.090101 «Агрономія». – Вінниця: Редакційно – видавничий центр ВНАУ, 2011. – 104 с.

2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 779 с.

3. Березівський П. С. Організація виробництва, прогнозування та планування в агропромисловому комплексі України : навч. посіб. / П. С. Березівський, Н. І. Михалюк. – К. : Ліра-К, 2015. – 440 с.

4. Березіна Л.М. Інноваційна політика підприємств АПК: тактичні та стратегічні аспекти / Л. М. Березіна // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – № 4. – С.122–132.

5. Гончаренко О.В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств: інституційні передумови та стратегічні імперативи / О. В. Гончаренко // Наук. вісн. Львівського НУБМБГ ім. С.З. Гжицького. – 2012. – Вип. 140. – С.49–64.

6. Данилко В.К. Агрохімічний сервіс: реалії та перспективи: монографія / В.К. Данилко, Л.В. Тарасович. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 256 с.

7. Державне регулювання економіки [Електронний ресурс] : консп. лекц. – Тернопіль : ТНЕУ, 2011. – 51 с.

8. Науменко І.В. Державне регулювання технічного оновлення аграрних підприємств / І. В. Науменко // Агроінком. – 2013. – № 7–9. – С.40–43.

9. Петров В.М. Технічне забезпечення інноваційних технологій у рослинництві / В. М. Петров // Економіка АПК. – 2013. – № 2. – С.100–104.

10. Петрович Й.М. Сутнісна характеристика поняття модернізації підприємства в системі економічних категорій / Й. М. Петрович, Н. С. Луцак //Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 748: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. –С.199–206.

11. Розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації (на прикладі Тернопільської області) [Текст] : наук.-практ. рек. / М. К. Пархомець, А. М. Стельмащук, М. Г. Саєнко [та ін.] ; за ред. М. К. Пархомця. – Тернопіль : ТАЙП, 2010. – 78 с.

12. Россоха В.В.Формування інноваційно-інвестиційної політики в аграрній сфері економіки: монографія / В. В. Россоха, О. М. Гусак. – К.: ННЦ «Ін-т аграрної економіки», 2011. – 240 с.

13. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємництво і бізнес-планування. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013

14. Сіренко Н.М. Управління стратегією інноваційного розвитку аграрного сектору економіки України: монографія / Н. М. Сіренко. – Миколаїв, 2010. – 416 с.

15. Смолінський В.Б. Проблеми державного регулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері економіки / В. Б. Смолінський // Науковий НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21, ч.2. – С.286–290.

16. Стельмашук, А. М. Бухгалтерський облік : теорія, практика, тренінг [Текст] : навч. посіб. / А. М. Стельмашук. – Львів : Новий Світ - 2000, 2012. – 679 с. – (Вища освіта в Україні)

17. Фінансово-економічний механізм інноваційного розвитку і формування конкурентних переваг підприємств і територій [Текст] : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. [Чернівці, 17-18 листоп. 2011 р.] / редкол. : І. В. Бакушевич, Я. М. Бакушевич, І. Ф. Баланюк [та ін.] ; відп. за вип. В. К. Євдокименко. – Тернопіль : Астон, 2011. – 163 с.

18. Формування і ефективне використання ресурсного потенціалу територій, галузей і підприємств національної економіки [Текст] : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. [Хмельницький, 29-30 верес. 2011 р.] / редкол. : І. В. Бакушевич, Я. М. Бакушевич, І. Ф. Баланюк [та ін.]. – Тернопіль : Астон, 2011. – 220 с

19. Шкуратов О.І. Інноваційні аспекти розвитку підприємств аграрного сервісу / О. І. Шкуратов // Агросвіт. – 2012. – № 10. – С.6–8.

20. Шубравская Е.В. Перспективы модернизации аграрного сектора Украины / Е. В. Шубравская, Е. А. Прокопенко // Экономика Украины. – 2013. – № 8(613). – С.64–76.

Допоміжна:

1. Закревська Л.М. Новітні технології підприємств агропромислового комплексу / Л. М. Закревська, Д. С. Бобко // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2011. – № 41. – С. 36–40.

2. Коваль П.В. Інституційні перспективи розвитку АПК України в умовах глобальних викликів / П. В. Коваль // Агросвіт. – 2012. – № 10. – С.2–5.

3. Левковець О.М. Модернізація економіки України: зміст, умови, ризики / О. М. Левковець // БізнесІнформ. – 2011. – № 10. – С.4–9.

4. Лузан О.Ю. До питання формування механізму інституційного забезпечення сталого розвитку аграрного підприємництва / О. Ю. Лузан // Економіка АПК. – 2014. – № 4. – С.106–111.

5. Мамалуй О.О. Про зміст механізму модернізації української економіки / О. О. Мамалуй // Вісник Національної юридичної академії ім. Я. Мудрого. – 2010. – № 3. – С.27–3

6. Тригуб Л.А. Инновационный путь развития АПК Украины: современное состояние, проблемы и перспективы / Л. А. Тригуб // Вісник Сумського НАУ. – 2011. – Вип. 5/2. – С.130–134.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Довідка УНІАН України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://agroua.net/statistics/statnews_t24_32874.html .

3. Бородіна О.М. Необхідність і напрями соціоекономічної модернізації аграрного сектору [Електронний ресурс] / О. М. Бородіна. – Режим доступу: http://www.nas.gov.ua/siaz/Ways_of_development_of_Ukrainian_science/article/12054.023.pdf.

4. Камишанов В.В. Розвиток агротехнічного сервісу в умовах ринку / В. В. Камишанов, Т. В. Федуняк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/chem-biol/nvnu/2010-146/10kvv.pdf>. <http://journals.kpi.ua/ua/29> «Економічний вісник НТУУ «КПІ»: збірник наукових праць